

Londra Kulesi (LKDX) Testi

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Londra Kulesi (LKDX) Testi*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=25438>

Özet

Londra Kulesi (LKDX) Testi, orijinal Londra Kulesi testinin Türkçe adaptasyonu olup, özellikle yeti?kinlerdeki **planlama becerilerini** ve üst düzey **yürütücü i?levleri** ölçmek amacıyla tasarlanm?? bir nöropsikolojik testtir. Adaptasyon ve standardizasyon çal??mas?, testin Türk popülasyonunda güvenilirli?ini ve yap?sal geçerli?ini de?erlendirmeyi hedeflemi?tir. Test, tek boyutlu bir yap?ya sahip olup, toplam 13 problem durumundan olu?maktadır.

Anahtar Kelimeler

Londra Kulesi Testi, LKDX, Planlama Becerisi, Yürütücü ??levler, Nöropsikoloji, DEHB, Problem Çözme, Bili?sel De?erlendirme.

Yazarlar

Deniz Atalay, S. Cinan.

Amaç

Londra Kulesi (LKDX) Testi'nin temel amacı, bireylerin karma??k görevleri ba?ar?yla tamamlamak için gereken **planlama becerilerini** ve stratejik dü?ünme yeteneklerini objektif olarak de?erlendirmektir. Bu test, bireyin belirli bir hedef durumuna ula?mak için minimum say?da hamleyi zihinsel olarak organize etme ve s?raya koyma kapasitesini ölçer.

Test, özellikle frontal lob fonksiyonlar? ile ili?kili olan yürütücü i?lev bozukluklar?nın tespiti ve de?erlendirilmesinde, hem klinik hem de ara?t?rma ortamlar?nda kullan?lmak üzere uyarlanm??tır.

Yap?

Ölçülen psikolojik yap?, temel olarak **yürütücü i?levlerin** kritik bir bile?eni olan **planlama becerisidir**. Planlama, bir hedefe ula?mak için gelecekteki eylemleri organize etme, s?raya koyma ve sonuçlar? tahmin etme yetene?ini içerir. LKDX, bu beceriyi, deneklerin küreleri belirli bir kural seti dahilinde hareket ettirerek ba?lang?ç durumundan hedef duruma ula?malar?n? sa?layarak de?erlendirir.

Test, tek bir temel **bili?sel yap?y?** ölçmeye odaklanm??tır ve bu yap?, deneklerin görevleri tamamlamak için harcad?klar? hamle say?s?, toplam süre ve kural ihlalleri üzerinden puanlanır.

Geçerlik

LKDX Testi'nin yap? geçerlili?ini incelemek amac?yla yap?lan çal??mada, 129 Dikkat Eksikli?i ve Hiperaktivite Bozuklu?u (DEHB) tan?s? alan çocuu?a LKDX testi ile beraber bir dizi nöropsikolojik test uygulanm??t?r. Bu çal??ma, testin klinik popülasyonda ay?rt edici gücünü ara?t?rm??t?r.

Elde edilen bulgular, LKDX Testi puanlar? ile özellikle **yönetici problem çözüme** ölçekleri aras?nda belirgin ve anlaml? bir ili?ki oldu?unu ortaya koymu?tur. Bu sonuç, LKDX Testi'nin teorik olarak ölçmeyi amaçlad??? planlama ve problem çözüme yetene?ini güvenilir bir ?ekilde ölçtü?üne dair güçlü yap?sal geçerlik kan?t? sunmaktadır.

Güvenirlik

Testin güvenilirli?i, çe?itli performans metrikleri üzerinden **test-tekrar test** yöntemi kullan?larak Pearson korelasyon analizi ile de?erlendirilmi?tir. Güvenilirlik katsay?lar?n?n ço?unlu?u istatistiksel olarak anlaml? ve kabul edilebilir düzeyde bulunmu?tur ($p < .01$).

Özellikle zamanlama ve do?ru hamle skorlar? yüksek güvenilirlik göstermi?tir:

Toplam ba?lama zaman? puan? ($r = .74, p < .01$)

Toplam problem çözüme zaman? puan? ($r = .62, p < .01$)

Toplam do?ru puan? ($r = .53, p < .01$)

Toplam yürütme zaman? puan? ($r = .49, p < .01$)

Toplam hamle puan? ($r = .47, p < .01$)

Toplam zaman ihlali puan? ($r = .45, p < .01$)

Ancak, toplam kural ihlali puan?n?n güvenilirlik katsay?s? oldukça dü?ük ($r = .10, p > .05$) ve istatistiksel olarak anlams?z bulunmu?tur. Bu durum, kural ihlali skorunun zamana ba?l? tutarlıl???n?n dü?ük oldu?unu göstermektedir.

Faktör Analizi

Londra Kulesi (LKDX) Testi, tek bir bask?n boyutu ölçmek üzere tasarlanm??t?r. Sunulan kaynak materyalde detayl? bir Aç?mlay?c? veya Do?rulay?c? Faktör Analizi sonucuna yer verilmemi?tir; ancak testin yap?s?, temel olarak genel bir bili?sel yap?y?, yani **planlama becerisini**, temsil eden tek bir skorun ç?kar?lmas?n? desteklemektedir.

Enstrüman

Test Çe?idi: Uyarlama

Format: Bireysel olarak uygulanan, materyal bazl? nöropsikolojik performans testi.

Mevcut Dil: Türkçe (Türk Adaptasyonu)

Popülasyon Grubu: Yeti?kinler (Standardizasyonun ana hedefi), ancak geçerlik çal??mas? klinik popülasyonda (DEHB tan?s? alan çocuklar) yap?lm??t?r.

Ya? Grubu: Yeti?kinler ve klinik olarak de?erlendirilen çocuklar.

Popülasyon Detaylar?: Türk popülasyonu üzerinde standardizasyon ve güvenilirlik çal??mas? gerçekte?tirilmi?tir.

Test Metodolojisi: Deneeklerden, renkli küreleri belirli k?s?tlamalar alt?nda kuleler aras?nda hareket ettirerek, önceden belirlenmi? bir hedef konfigürasyonuna mümkün olan en az hamle ile ula?malar? istenir. Performans, do?ru hamle say?s?, kural ihlalleri ve harcanan zaman üzerinden ölçülür. Bu test, yürütücü i?levlerin kritik bir bile?eni olan stratejik problem çözme yetene?ini de?erlendirir.

Anahtar Kelimeler

Bili?sel De?erlendirme, Nöropsikolojik Test, Türk Adaptasyonu, Güvenilirlik, Geçerlik, Planlama Becerisi, Yürütücü ??lev.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?: Bilgi mevcut de?ildir.

?leti?im E-posta Adresi: atalay1980@yahoo.com

Yaz??ma Adresi: Bilgi mevcut de?ildir.

?zinler, Ücret ve Test Y?I?

LKDX Testi'nin uyarlama, standardizasyon ve güvenilirlik çal??mas? 2007 y?I?nda tamamlanm?? ve yay?mlanm??t?r. Testin kullan?m? veya materyalleri hakk?nda bilgi almak için sorumlu yazar Deniz Atalay ile do?rudan e-posta yoluyla ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

Orijinal makalenin PDF dosyas?na buradan eri?ilebilir: turkpsikolojidergisi.com. LKDX Testi'nin orijinal PDF doküman? ise ?uradan indirilebilir: londra-kulesi-lkdx-testi-toad.pdf.

Kaynaklar

Atalay, D. ve Cinan, S. (2007). Yetiskinlerde Planlama Becerisi: Londra Kulesi Testinin standardizasyon ve güvenilirlik çal??mas?. *Türk Psikoloji Dergisi*, 22(60), 25-38.

Londra Kulesi (LKDX) Testi Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmalı ve hiçbir şekilde değiştirilmemelidir.

Tek boyut ve 1'i örnek, 2'si alıştırma olmak üzere 13 problem durumundan oluşmaktadır.

ARABPSYCHOLOGY.COM